

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajeár.
(4 fillér)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, CSÜTÖRTÖK, 1908. OKTÓBER 15.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 236. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.— K
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabás szerint

A kisipar hitelnyújtása.

— Egy nagyiparos véleménye. —

Közöltük volt már a berlini kamarának, a kisiparosok káros hitelnyújtásáról szóló körlevelét. A magyar kamarák figyelme is kiterjed a berlini mozgalomra s ebben a kérdésben a szakkörök érdeklődése már is tapasztalható. Egy előkelő nagyiparos most ezzel kapcsolatosan foglalkozik a káros hitelnyújtással s a következőkben fejtegeti a berlini kamara körlevelét:

A berlini kamara körlevelének a magyar kamarák figyelmébe való ajánlása érdekes gondolat ugyan, de az erőviszonyok különböző voltánál fogva nem követhetjük a német példát. Ha követnénk, hiba lenne.

A magyar kisipar helyzetét egészen másképpen kell megítélni, mint a német iparos tudás, szívósság, szorgalom, takarékoság és türelem dolgában egyképpen legyőzi a magyar iparost, még ott is, ahol ami iparosunk ügyességgel és könnyű fölfofásával a közönségesnél jobbat teremt. Nem az a bajok forrása nálunk, hogy a kisiparos hitelez, mert csak végtelenül csekély részük teszi ezt; az a baj, hogy nem hitelképesek s a hol kapnak is hitelt, csak nehezen és drágán jutnak hozzá. A kisiparnak szüksége van hitelre; gondoskodni kellene róla, hogy könnyen és olcsón szerezhessen kölcsönt, de kellene az is, hogy amit a kisiparos hitelez, azért ne csak a tőkét kapja meg, hanem kamatot is. Csak így illeszkedhetik bele azokba a föladatakba, amelyek megoldásával gazdasági függetlenségét megszerezheti.

Kisiparunk fejlesztésének legnagyobb hibája a célhoz nem vezető dédelgetés. Ezt meg kell vellanunk Isten és ember előtt, mert a meglevő kisipari erő nem tudott s nem is tudhat úgy átalakulni, hogy a tőkében és technikai eszközökben gazdag nagyipar mellett életképes maradhatna. Ennek pedig főképpen az elhibázott inasképzés az oka, a mely nem követte az egyetlen helyes irányt, a mely a nagy- és kisipart egyképpen megerősíthette volna. Az állami iparoktatás nagyszerűen fejlődik a felsőbb iskolákban, a kisiparnak azonban nem ezeknek a tanítványaira van szüksége, hanem jó szakképzettségű inasokra. Jól képzett inast pedig csak az egyöntetű képzés adhat, a keres-

kedelmi és a közoktatási miniszter-től közösen szervezett iskola, amely a középosztály egészséges részét kiválasztván magának, megbízható embereket nevelne Magyarországra iparának.

Harc a tüdővész ellen.

— Dispensaire Kassán. —

A szanatórium-egyesület ülése.

A jelenkor szent háboruja, az a küzdelem, melyet a tudomány folytat, az emberi élet legveszedelmesebb ellenségével — a tüdővész bacillussal. Ezenkint százezrek dölnék ki az élő emberiség soraiból, akiket ez az alattomos, retentő kórság kerget a sirba. A tudomány már évtizedek óta retentő erőfeszítéssel keresi a pusztító erejű bacillus ellenszerét, de még eddig nem sikerült megtalálnia azt a szerumot, mely a betegség előrehaladott stádiumában, a rombolást feltartóztathatja. A tudomány ereje csak az előzetes védekezésig jutott el, csak addig tud remélhető eredményeket felmutatni, míg a kórság kezdetleges stádiumban van. De már ezzel is rengeteg embert ad vissza az életnek.

A társadalom segíti a tudományt ez irányú működésében, ezt a célt szolgálják a szanatórium-egyesületek s ennek a nemes emberi hivatásnak eszköze, a dispensaire, melynek felállításán most buzgólkodik a József kir. herceg szanatórium-egyesület kassai fiókja.

A gyűlés.

Az egyesület kassai fiókja tegnap Takács Menyhért dr., prépost-praelátus elnöke alatt ülést tartott, melynek kimagasló érdekességű tárgya, a dispensaire létesítése ügyében kiküldött albizottság jelentése volt.

Takács Menyhért elnök üdvözölve a jelenvöltokeket, akik a nyári szünidő elteltével ismét összeültek a humanitárius munka folytatására. Majd kiemeli, hogy az orvosi tudomány mai állása szerint, a tüdővész kezdetben gyógyítható, nem meddő tehát az egyesület célja, mikor ez ellen a hydra ellen védekeznek, mert az emberi áldozatkészség sikert arathat. Ismerteti ezután a dispensaire érdekében megindított mozgalmat, amelynek felállítása a központ, az állam és a város segítsége által történne. Mielőtt az albizottságot jelentése megtételére felkérné, két örvendetes hírről emlékezik meg. Az egyik az, hogy Augustza kir. hercegasszony Szalay Lászlónét és özv. dr. Moskovics Jakabnét emlékéremmel tüntette ki, a másik pedig, hogy egy magát megnevezni nem akaró urnó 150 koronát az egyesületnek adományozott.

Az elnöki megnyitó után dr. Wandracsek Jenő főorvos, mint a dispensaire ügyében kiküldött albizottság elnöke, előterjesztette a megállapodásokat és javaslatait.

Aranyossy Arisztid dr. jegyző felolvassa a javaslatot, mely elsősorban arról emlékezik meg, hogy 8800 korona költséggel a Ferencz József-téri laktanyában megfelelő

helyiséget lehet berendezni. A terveket Szoukup Adolf készítette el. Ez az előzetes kiadás, melyre részben fedezetül szolgál a nyári népünnep jövedelme, azonfelül remélik, hogy a város is hozzá fog járulni a költségekhez, hiszen Nagyvárad például maga állított fel egy ilyen tüdőbeteg gondozó intézetet.

A dispensaire évi fentartási költségei a tervezet szerint 8000 koronát tesznek ki. Ezt az összeget csakis úgy tudják összehozni, ha segélyért fordulnak az államhoz, a városhoz és a többi jótékony egyesületekhez. Az állam például, a hasonló nagyváradai intézetnek évi 7000 korona segélyt ad, ugyanezt megteszi Kassával is, így már csak 1000 korona fedezetéről kell gondoskodni. Felolvasták a dispensaire szervezeti szabályrendeletét is, melynek egyik fontos pontja, a beteg családjának segélyezése.

A bizottság a javaslatot egyhangulag elfogadta s kérvényi bizottságot küldött ki, mely segélykérés végett felkeresi a várost, a kormányt és a jótékony egyleteket.

Tanítók közgyűlése.

(Az országos tanító-szövetség. — Kerületi kamarák sürgetése. — Előadás Spencerről.)

Az Abauj-Tornamegyei ált. Tanító-Egyesület ma délelőtt tartotta a Schalkházszálló dísztermében XI-ik évi rendes közgyűlését. A gyűlés elnöke Sudy K. János el. isk. igazgató volt. A tanfelügyelőség részéről dr. Ösz Béla segédtanfelügyelő, a városi tanács részéről dr. Ékes Lajos tanácsos voltak jelen. A gyűlésen igen nagy számban vettek részt a vármegye tanítói és tanítónői.

Sudy K. János hosszabb beszéddel nyitotta meg a közgyűlést. Utalt beszédében a tanítószág mai rossz helyzetére, melyen kitaró és alapos munkásság után lehet csak változtatni. Üdvözölte a városi tanács képviselőjében megjelent Ékes tanácsost és Ösz Béla s. tanfelügyelőt. Ékes dr. köszönő szavai és dr. Ösz Béla rövid felszólalása után Cserny József kassai közs. el. iskolai tanító tartott alapos tudományos készütségre valló szabad előadást: Spenczer Herbert pedagógiai rendszerének kritikai szemlélete címen.

Ezután Vargóczy János dr. a Tanítók Orsz. Szövetségébe való belépésre terjesztett elő indítványt, melyet a közgyűlés egyhangulag és vita nélkül elfogadott. A belépést azonban feltételhez köti a közgyűlés, s ennek az Országos Szövetség részéről történendő elfogadásától teszi függővé határozata végrehajtását. Együttal felszólítást intéz a Szövetséghez a kerületi kamarák megalakítása iránt.

Rombadólt oltár.

— Premier előtt. —

Amikor Serédi Jenő szindarabja, a budai szinkörben előadásra került, a fővárosi lapok nyári kritikusi szinte egyhangulag kikütytették a szerző nacionáléját, megállapították róla, hogy miskolci lapszerkesztő s a vidéken már voltak számottevő szinpad

ikerei. A vidéki származásnak ez a megkülönböztetése nem malicia nélkül való. A óvárosban élő írók büne, hogy a mi szegényes irodalmi kultuszt üző közönségünkbe beplántálták az előítéletet minden iránt, ami a vidékről jön. Igaz is, hogy java írónk éppen a most említett igazságtalan népitelést kerülendő, a fővárosba mennek, nem szabad azonban elfelejteni, hogy Budapest vajmi kevés írónak adott életet, akik ma uralják a magyar irodalmat és a színpadot, elenyésző kivétellel, mind a vidékről származtak a fővárosba, a vidék ringatta első álmaik bölcsőjét.

A közönség így kiformalódott ferde előítéletével, a színpad, az egyetlen, mely eredményesen sikra szállhat. A vidéki centrumok színházaira vár a feladat, hogy felszabadítsák a közönséget, a fővárosi izlés és irodalmi divat mankója alól, hogy megszoktassák a közönséget önálló ítéletre, a fővárosi sikertől ment, befolyástalan kritikai véleménynyilvánításra. Az idő, mikor ennek a kulturfeladatnak a vidéki színpadok megfelelnek, már küszöbön van. A nagyobb vidéki színpadok, köztük a kassai is, ez idén, függetlenül a fővárosi színházaktól eredeti premiereket rendeznek. Bemutatják a magyar és a külföldi irodalom színe-javát. A szellemi függetlenségre való törekvés kétség-telenül felszínre vet néhány olyan kiváló talentumot, mely eddig nem értette — az érvényesülés módját, nem értette, hogyan kell áthágni azt a kása hegyet, mely az Eldorádóhoz vezet s mely előtt oly irigy féltékenységgel őrködik a fővárosi irodalmi klikk.

Serédy Jenő darabja ugyan fővárosi félmelzettel indult el útjára. Azonban vidéki író, amennyiben nem a budapesti Newyork-kavéházban írja darabjait, hanem csendes emelvényen, komoly és érdemes munkával — Miskolcon. A kassai közönségnek holnap alkalma lesz bírálatot mondani a darab felett. Addig is, röviden ismertetjük a Rombadólt oltár meséjét.

Egy képviselő megtévelyedése a dráma magva, aki, hogy ifju feleségének apró szeszélyeit kielégíthesse, mandátumát ügynökkösködéssel értékesíti. Állásokat szerez pénzért, mert befolyásos ember s barátja a miniszternek. A klienseket egy ügyvéd barátja szállítja. Az ügyvéd szemet vetett a gyönyörű asszonyra s szeretőjévé akarja tenni. Az asszony azonban nem ijed meg a szenvedélyes férfi fenyegetéseitől s kitartja házából. Az ügyvéd bosszúja hamarosan jelentkezik. Egy ujságközlemény név megemlítése nélkül felsorolja egy képviselő piszkos üzleteit. Politikai körökben nagy a ribillió, mert hirtelen megrendült a miniszter állása is. A képviselő érzi, hogy kötélen szorul a nyakára. Az ügyvéd még egy kísérletet tesz, hogy célt érhesen. Értésére adja az asszonynak, hogy másnap kiiratja abban a lapban a képviselő nevét is: az ura nevét. Az asszony irtózatot küzdölmet vív férje nevéért és becsületéért. Az ügyvéd a szenvedés forró kifakadásaival ostromolja s éppen megöleli az asszonyt, amikor betoppan a szobába a képviselő fia, aki vak felháborodásában az ügyvédre rohan s leteperi a földre. Mindenki beszalad. Az ügyvéd ajkain habzik a düh s arra a sértesre, hogy nyomorult csábító, szemébe vágja a fiúnak, hogy a gazemberségben társa is van: az apja. Az ügyvéd most már nem ismer kíméletet. Minden nyilvánosságra kerül, a képviselő lemond mandátumáról, fia otthagyja miniszteri titkári állását, de leszámol egyúttal az ügyvéddel is: párbajban megöli, s most már a rombadólt oltár fölött kezdhet új életet az egész familia — Amerikában.

HIREK.

— Pörnyerte Kassa. A városnak ilyen aposztrofálását is régen irtuk le. Szinte szokottá vált, hogy Kassa minden pörét elvezítse a bíróság előtt. A Horalek-féle csőd-

vagyon ellen indított pörben például Kassa állandóan vesztes lett s más nagyobb ügyei sem végződtek jobb sikerrel. A város most a Fried és Adorján budapesti csatornaépítő cég ellen nyert pört a járásbírószágon. A csatornázási pályázat árlejtése után a vállalkozó, hogy a közgyűlés bizalmát maga iránt fokozza, a köteles 68.000 korona óvadékot még 100.000 korona kaucióval megtelítette. Miután a munkát befejeztével nyert, a cég azzal a kérelemmel fordult a városhoz, hogy adja ki neki a 100.000 koronás kauciót. A közgyűlés ezt a kívánságot teljesítette. A közgyűlési határozat jóváhagyás végett a belügyminiszterhez került. Ugyanakkor a vállalkozó kifogásolta a felülvizsgálat eredményét s félmillió koronát meghaladó több követeléssel lépett fel a város ellen. A belügyminiszter erre hivatkozva, megsemmisítette a közgyűlési határozatot s elrendelte, hogy a felülvizsgálat befejeztéig a kauciót a város tartsa vissza. Ami meg is történt. A felülvizsgálat most folyik a város és a vállalkozó által választott bírósági szakértők részéről. A vállalkozó azonban addig is, a kaució kiadása végett pert indított Kassa ellen. Tegnap volt a tárgyalás a járásbírószágon. Kassa várost Blanár Béla dr. tiszti főügyész képviselte, akinek érvelését a bíróság elfogadta s keresetével a vállalkozót elutasította. Most még hátra van a félmillió pör, melynek kimenetele elé nagy érdeklődéssel néz a közönség.

— Tartalékos tisztjelöltek jelentkezése. A folyó évtől kezdve a tartalékos tisztteken kívül a tartalékos hadapródoknak és hadapródjelölteknek is minden évben meg kell jelenniük az illetékes kiegészítő- és állomásparancsnokságnál bemutatkozás (jelentkezés) végett, amely alkalommal a szerzői határozatok és szabályzatok lényegesebb megváltozását közlik velük, legfontosabb katonai kötelességükre emlékezteti őket stb. A hadapródok és jelöltek minden behívás nélkül, a tiszti bemutatkozás napját — november 4 — követő első köznapon d. e. 9 órakor, polgári ruhában tartoznak jelentkezni.

— Magyar kir. posta-tiszthelyettes. Új rang és új hivatal; kissé katonásan hangzik ugyan, de talán éppen ezért népszerű lesz a postások legifjabb nemzedékének körében. A kereskedelmi miniszter száz tiszthelyettest fog a postához kinevezni a tavasszal. A tanfolyamot végzett és szakvizsgálatot tett posta-gyakornokok lesznek tiszthelyettesek, a kik ebben az állásban várják majd be, a míg rájuk kerül a sor a tiszti kinevezéseknél. A tiszthelyettes a XI. fizető osztályba fog tartozni és még nem végleges, hanem csak ideiglenes tisztviselő lesz. A postánál szaporítják még a személyzetet 10 számtiszt, 13 segédhivatali tisztviselő, 40 segéd-tiszt és segédellenőr, 100 kezelő és 199 szolgáló kinevezésével is.

— Aradi botránykrónika. Kinosszenzáció tartja izgatottságban az aradi uritársaságot. A rendőrség kihágási osztályán egy közismert előkelő aradi urileány feljelentést tett két társaságbeli aradi uriaszony ellen. A fiatal leány azzal vádol két uriaszonyt, hogy hosszas rábeszéléssel rávették őt, hogy egy aradi uriember szeretője legyen. A szenzáció feljelentés alapján a rendőrség megindította a nyomozást. A városban felháborodással tárgyalják a két uriaszony üzérkedését s állítólag több rendbeli hasonló eset miatt fogják fejlen-

teni a két uriaszonyt, akiket a rendőrségen már kihallgattak. A tárgyalások zárt ajtók mögött történek.

— Postamesterek alapítványa. A kassai posta és távirda igazgatóság közönségre teszi, hogy az Aulinger-Viszalkovits-féle alapítvány 1908. évi 80 korona kamatja december hó folyamán kiosztásra kerül. Ezen alapítványi kamatokért folyamodhatnak: 1. a kassai posta és távirdaigazgatóság kerületében alkalmazva volt postamestereknek szegénysorsu özvegyei és árvái; és 2. az elemi csapás által sújtott s kassai kerületben alkalmazásban álló postamesterek. A bélyegtelen folyamodványok 1908. évi november hó 20-ig a kassai posta és távirdaigazgatósághoz nyújtandók be.

— Rendőri krónika. Találtatott egy Wertheim szekrény kulcs. Tulajdonosa átvetheti a rendőrkapitányságnál. A városi fogdában 21 férfi és 12 nő, összesen 33 egyen van elzárva. Előállítottak részegség miatt: Kepel János, Nalevankó Mátyás, csavargás miatt Magyar Dániel, Petróczy József 13 éves, Krajnyák Ferenc 12 éves és Centkó István 13 éves fiúk, akik az állami gyermekmenhelybe szállítottak.

— Emberi műszem. Felhívjuk a közönség figyelmét *Hatschek* Béla, emberi műszem készítő, lapunk mai számában közölt hirdetésére.

— Magyar Otthon. Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejárta szobák. Rézágnyak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

— A légszesz használata. Ma már nagyon csekély azoknak száma, kik ne lennének tisztában a légszeszhasználat előnyeivel s már majdnem minden háznál használják a légszeszt világítási, sőt fűtési és főzési célokra is.

Hogy mennyivel előnyösebbnek bizonyul a légszesz használata minden más világítási és fűtési anyagnál, azt az alábbiak mutatják:

Világítás. A légszeszvilágításnál az utóbbi időben forgalomba jött és minden tekintetben kitűnőnek bizonyult egy lángú függő-gázégő (-invert) egyórai égése 2.6 fillérbe kerül, mely ár, tekintettel a világítás fényerejére (körülbelül 50 gyertya fényerejű) minden más világítási mód fölött nagy előnyt nyújt.

Főzés. Egy 57 cm. hosszú, 30 cm. széles, 15 cm. magas légszeszfűzőnek használata óránként 6—8 fillérbe kerül, mi 1/4 köbméter légszeszfogyasztásnak felel meg, vagyis egy négy személyre való ebéd főzése körülbelül 20 fillérbe jön.

Fűtés. Ennek előnyösségéről a következő példa szóljon: Egy 6 méter hosszú, 5 méter széles és 4 méter magas, vagyis 120 köbméter nagyságú helyiségnek napi átlagos fűtése körülbelül 90 fillérbe kerül, e mellett minden más előnye, kényelme, tisztasága csaknem megbecsülhetetlen.

Vasalás. A légszeszszel való vasalás egy háztartásban megfizethetetlen, kényelmes, tiszta és minden tűzveszélyt kizár; különös előnye, hogy a vasalónő még huzamosabb vasalásnál sem kap fejfájást, mint a faszénnel való vasalásnál, helyhez kötve nincsen és két vasaló használata dacára a gázzal való vasalás alig kerül naponta többre, mint 20 fillérbe.

Ugy az említett, mint a legmodernebb fürdőberendezési tárgyakat azzal az előnyös feltétellel bocsátjuk a t. közönség rendelkezésére, hogy ezek bármelyikét 5 évi részletfizetésre is adjuk. Az 5 év lejártával az illető berendezések a rendelő tulajdonába mennek át.

A legválasztékosabb anyagokkal felszerelt **raktárunkat Deák Ferenc-utca 49. szám alatt** a t. közönség b. figyelmébe ajánljuk. Központi Gáz- és Villamossági Részvény-Társaság Kassai Légszeszgyára.

Vérszegénység

ellensúlyozásául tessék SCOTT-féle Emulsiót használni, amely a vért gazdagítja és a test husát szilárdítja és egészségessé teszi.

A Scott-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

egyaránt hatásos fiatalnak és öregnek. A gyors javulás meglep és kielégít.

Próbálják meg

és meg fognak erről győződni, mint ahogy ezren és ezren győződtek meg róla az utolsó 32 év lefolyása alatt.

Egy eredeti üveg ára
- 2 korona 50 fillér. -

Kapható minden gyógytárban.

Színház.

— Szép Ilonka. Sokan próbálkoztak meg már e rossz operette hálátlan szerepeivel, de nem záruit le a próbálkozók sora. Tegnap Mezey Margit alakításában láttuk viszont az ősz Peterdy leányát, aki azonban bizonyára nem ismert volna önmagára abban a kacér és szendéségtől ment leánykában, melyet Mezey Margit vitt színpadra. Miske sem sorozhatja Mátyását jól sikerült alakításai közé. Se ének, se játék dolgában nem volt az, aki egyéb szerepeiben kedvessé tudta magát tenni, de ezt nem az ő hibájának rójuk fel, mert ez a szerep nem az ő számára való. R. Nagy Aranka és Várady Margit elismerést érdemelnek. Igen szépen énekelt Barics Gyula. A rendezés a nyiltszíni változások mizériájában szenvedett. Közönség kevés volt.

(r)

— A repülő ballet vendégjátéka Kassán. Az örök tavasz hónapból, Monte-Carlóból indult ki világhódító útjára a repülő ballet-társaság. Egy csapat szebbnél-szebb leány, akik a modern színpadi technika rafinált eszközeivel, fantasztikus mutatványokkal áldoznak a művészi szépségnek. A színpadi illuziókeltés minden kelléke kíséri a repülő ballet játékát. Csodaszép kosztümökben, mesékbe illő képet elevenítenek meg a színpadon. A plasztika kifejező némaságával játszanak el egy egy tündérmesét, s aminő káprázat, fény, pompa, ragyogó színek és festői csoportok csak elképzélhetők, az ott látható a színpadon. Játékuk legérdekesebb része a levegőben való bájos libbenés. Kisebbségi csoportok emelkednek, egy e célra szolgáló, de láthatatlan mechanizmus segítségével a levegőbe s ott fantasztikus mozdulatokat végeznek. Innen a repülő ballet elnevezés. A társaság Budapesten közel két héttig gyönyörködtette a Király-színház elkényeztetett publikumát. Amerre csak jártak, siker kísérő előadásukat s nem kell merész jóslatot tenni, hogy a repülő ballet kassai sikere is biztos. A közönség körében már is nagy érdeklődés mutatkozik, ami a jegyek tömeges előjegyzéséből konstatálható. A színház nappali pénztáránál a repülő ballet vendégjátékára jegyek folyton válthatók.

— Premier — szerző jelenlétében. Holnap, Szerdán este mutatja be a kassai társulat Serédy Jenő dr. a *Rombadölt oltár* című társadalmi színművét. A premieren jelen lesz — a szerző is. Serédy, aki már komoly színpadi sikerekre tekinthet vissza, darabjának tárgyát a magyar társadalmiéletből merítette. Hőse, egy képviselő, aki, csak-hogy felesége pompaszertől kedvét kielégítse, meg nem engedett üzletekkel szerez pénzt. Ebben egy ügyvéd barátja jár a kezére, aki egyuttal szeretőjévé akarja tenni a

képviselő feleségét. Amikor a képviselő felesége ennek ellentáll, leleplezi a férj panamáit. Az ügyvédet párbajban megöli a képviselő fia. A család boldogsága azonban összeomlik. A Rombadölt oltár szereposztása a következő: özv. Badányiné — Bodrogi Lina, Badányi képviselő — Komjáthy, Ilona neje. — Fái Flóra, Béla fiuk — Szomoró, Karády Pál ügyvéd — Rácz Ede, Daboky Pál — Ujváry.

— Más színházakból. Kolozsvárott holnap mutatják be Drégely Gábor szatirikus komédiáját, „A szerencse fia”-t. Csütörtökön pedig a „Troubadour” kerül színpadra. Pécsen pénteken mutatkozik be Haller Irma a „Gül Baba” Gábor diák szerepében. — Debrecenben szombaton volt a „Sámsón” bemutató előadása. Értékes sikert aratott a darab két főszereplője: Hahnel Aranka és Ternyei Lajos. — Pozsonyban Balla Kálmán társulata „A tanítónő” előadásával nyitotta meg az idei szezont. Második előadás volt Heyermanns „Remény”-e, amelynek modern, stilszerű rendezését dicséri az ottani kritika. A szereplők közül különösen Szakács Andornak volt sikere. — Nagyváradon holnap kerül bemutatásra Abonyi Árpád pályanyertes színműve: „A gyermek”, amelyhez a nagy külföldi színházak mintájára beállítható intim szobákat készített az igazgató. — Aradon csütörtökön a „Mignon” kerül színpadra, Philin szerepében Malecky B. ankával, a temesvári társulat koloratur énekesnőjével.

Színházi műsor:

Szerdán, okt. 14-én, páratlan bérletben: *A tanítónő*, színmű.

Csütörtökön, okt. 15-én, páros bérletben, újdonságul először: *Rombadölt oltár*, színmű. Irta: dr. Serédy Jenő.

Pénteken, okt. 16-án, páratlan bérletben, másodsor: *Rombadölt oltár*.

TÁVIRAT — TELEFON.

A delegáció ülése.

Budapest, okt. 14.

A magyar delegáció tengerészeti albizottsága ma délelőtt 10 órakor ülést tartott, amelyen a tengerészeti költségvetést tárgyalták.

Az alkotmánypártból.

Budapest, okt. 14.

Az alkotmánypártban tegnap este gróf Andrássy Gyula távolléte dacára, élénk volt az élet. Az Andrássy közvetlen környezetébe tartozó képviselők úgy nyilatkoztak, hogy a miniszter néhány nappal előbb kijelentette, hogy a választói jog reformjáról szóló javaslatot az általa meghatározott terminusig a Ház elé fogja terjeszteni. Egyáltalában nincsen semmi ok arra, hogy őt ígéretének teljesítése alól fel akarják oldani.

A szabad tanítás.

Budapest, október 14.

Az országos közoktatási tanács ma délelőtt tartotta közgyűlését a szabad tanítás terjesztése érdekében. A közgyűlést gróf Apponyi Albert nagy beszéddel nyitotta meg, amelyet tetszéssel fogadtak.

A bosnyák alkotmány.

Budapest, október 14.

Bosznia és Hercegovina új alkotmányát december 2-án, Ferencz József császárságának hatvanadik évfordulóján fogják kihirdetni. A bosnyák tartománygyűlés a jövő év első hónapjaiban fog összeülni.

A szandzsák kiürítése.

Budapest, október 14.

A novibazári szandzsák kiürítése már csaknem be van fejezve. Még csak Plevjében van egy dandár. Boszniai kereskedők arra akarják kérni a királyt, hogy a közbiztonság érdekében továbbra is hagyja ott a katonaságot.

A szerb tüntetés.

Szerajevó, okt. 14.

Szerajevóban az a hír van elterjedve, hogy Zworniknál egy szerb banda betört Boszniába. Ez a hír nem bizonyult valósnak.

A vasuti állomásokon több bosnyák fiatalembert tartóztattak le, akik Szerbiába akartak átmenni, hogy ott beálljanak a halál-légióba. Letartóztattak egy kereskedőt is, akinél proklamációkat találtak.

A török forrongás.

Konstantinápoly, okt. 14.

Az osztrák áruk bojkottja egyre tart, de maguk a törökök is megszegik a bojkottot. Stambulban ma nagy népgyűlés volt, amelyen újabb határozatokat hoztak a bojkott mellett.

A törökök azt hirdetik, hogy Oroszország azért nem lépett közbe az anekszio ellen, mert meg akarja kapni a Dardanellákon a szabad átkelési jogot.

Sikkasztó mérnök.

Budapest, okt. 14.

Letartóztatták Eberlein Oszkár gépészmérnököt, aki Langer és Wolf gépgyárosoktól 15 ezer koronát sikkasztott. A pénzt a kártya és a lóverseny nyelte el.

Kassai Nemzeti Színház.

1908. október 14-én (páratlan)

A tanítónő.

Falusi életkép 3 felvonásban. Irta: Bródy Sándor.

SZEMÉLYEK:

Tanítónő — — — — —	Étsy Emilia
Id. Nagy István — — — — —	Bartha István
Ifj. Nagy István — — — — —	Dr. Rácz Ede
Nagyasszony — — — — —	N. Bodrogyi Lina
Tanító — — — — —	Doktor János
Kántor — — — — —	Veres Sándor
Kántorkisasszony — — — — —	Révi Vilma
Főúr — — — — —	Faragó Ödön
Káplán — — — — —	Komjáthy János
Szoligabíró — — — — —	Miskei
Járásorvos — — — — —	az iskolaszék — Burányi Ferenc
Törvénybíró — — — — —	tagjai — Mátolcsi B.
Gyógyszerész — — — — —	— Serfőzy Miklós
Bérlő — — — — —	— Halmai Sándor
Kray Ida — — — — —	— Znojemszkyné E.

1801. végr. sz.
1908.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közzhírré teszi, hogy a kassai kir. járásbírósnak 1908/V. 1409. sz. végzésével Prisztás János javára 568 korona 68 f. követelés s járuléka, valamint az összes kielégítési jogot nyert foglaltatók követeléseik erejéig végrehajtás folytán lefoglalt és 987 K becsült ingóságokra a kassai kir. járásbírósnak 1908. V. 1409. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak Kassaujfalun leendő megtartására, határidőül 1908. évi november hó 5. napjának d. e. 10 órája kitűzték, a mikor a bíróság lefoglalt butorok, lovak, szekér, tehén s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is eladatni fognak.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldötnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kassán, 1908. évi okt. hó 13. án.

Véniss Béla
kir. bírósági végrehajtó.

1801. végr. sz. 1908.

Klobusitzky-utcán

a Forgách-féle kastély, parkkal, sarokház és építkezési telkek előnyös feltevélek mellett eladók. :: Bővebbet Dr. SZAUBERER és Dr. HERCZ ügyvédek irodájában Fő-u. 29.

Magyar-Horvát Tengeri Gözhajózási R.-T.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül 4 gyorsjárat Fiuméből Zara, Spalató, Gravosa (Ragusa), Curzola, Castelnovo és Cattaróig. — Az utazás tartama Gravosaig csak 22 $\frac{1}{2}$, Cattaróig csak 26 óra.

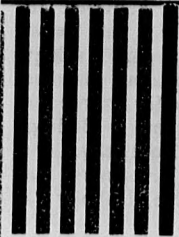
Fiume-Velence: hetenként 6 gyorshajó összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 3 gyorshajó oda és vissza.

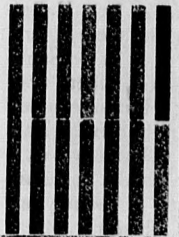
Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyszintén Velencében és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak és pedig Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé.

A gözhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak berendezve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi Menetjegyiroda, Budapest (V. k., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fiókirodái.

Alapítási év:
1810.

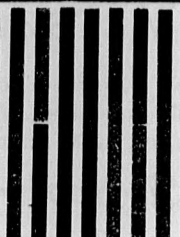
Haltenberger Béla

ruhafestő-, vegytisztító- s gőzmosó-gyára Kassán.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, miszerint **gyáram lényeges bővítése** folytán a **ruhafestést vegyi tisztítást**, valamint a **fehérnemű gőzmosást** **az ismert jó kivitelben sokkal rövidebb idő alatt**

mint ezideig, végezhetem. — Az őszi és téli ruhák, szórmeneműek stb. **mielőbb való beküldése ajánlatos.**

Átvételi üzletek Kassán: **Kossuth L.-u. 3. Fő-u. 85.** (Andrássy-pal.) Gyár: **Deák Ferencz-u. 32 34. Szerecsen-u. 3.**

Telefonszám:
70.

Kassai jelzálogbank részvénytársaság

az életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet üzletágai közé bevezette és e célból egy elsőrangú biztosító intézettel lépett szoros összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő: A belépni szándékozó kötelezi magát 1 K-ás heti részletek fizetésére. A befizetéseket nem kell feltétlenül heenként eszközölni, előre esetleg több részlet is lefizethető. Ezzel kapcsolatban egyszersmind életét is biztosítja. 15 év elteltével, a mikor is az 1 koronás heti befizetés kamatos kamataival együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis 1000 koronát kézhez kapja. — Amennyiben azonban már az első részlet befizetése után elhaláloznék, az egész 1000 K haladéktalanul esedékessé válik. Ha azonban a díjak befizetését 15 év előtt beszüntetné, úgy betétjét kamatos kamataival együtt bármikor kézhez kaphatja.

A biztosításért évről-évre csökkenő minimális pótdíj fizetendő, a mely az utolsó években már csak circa 2—3 fillért tesz ki.

Beféphetnek 20—60 évig terjedő életkorban levők.

Egy-egy ügyfél több 1000—1000 koronás tételt is jegyezhet.

Amidőn a nagy közönség figyelmét erre ez életrevaló takarékosági módra tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszer ő legmelegebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az az összeg, a mely ilyenképen jegyeztetett.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az üzletágot bevezető

Kassai Jelzálogbank r.-t

ÉRTESÍTÉS.

Első magyar emberi műszem készítő:

Hatschek Béla

Budapest, VII., Király-utca 69. sz.

Kassán csak e hó 17 estig maradok,

(SCHALKHÁZ-szálloda II. em. 36.)

a hol a természetes szem után hünen, pontosan és teljes formában készítem el

a mozgatható emberi reform műszemeket.

Található reggel 8-tól este 6 óráig.